

Årsstatistik för 2018

Sammanställning av allmänfarliga och anmälningspliktiga sjukdomar inom Region Jämtland Härjedalen

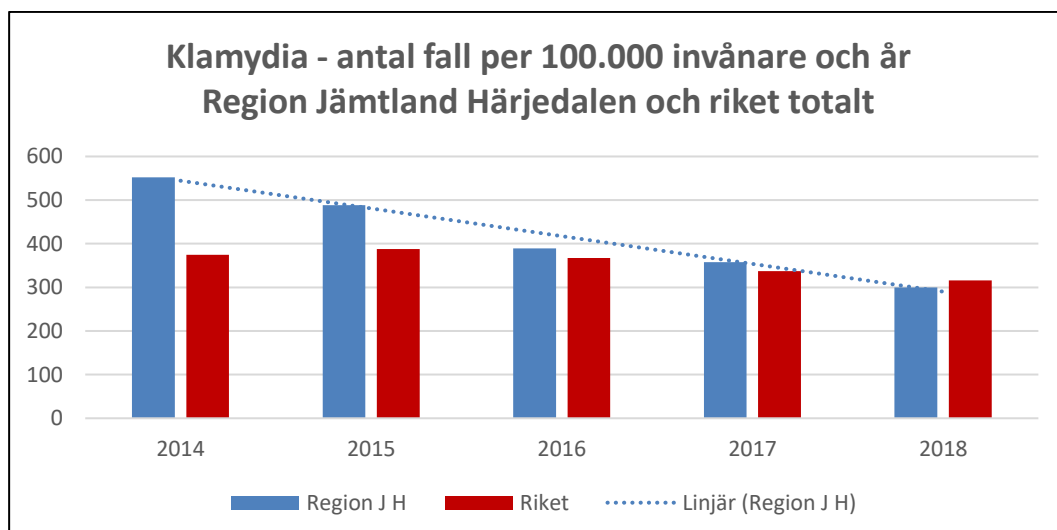
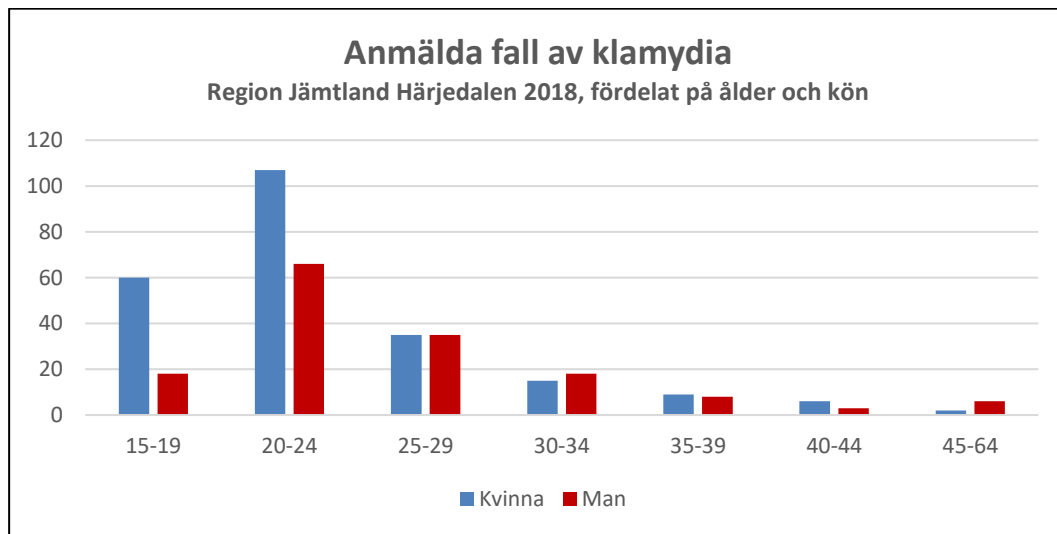
Diagnos	2014	2015	2016	2017	2018
Klamydia	699	619	496	461	389
HIV	4	3	10	8	7
Gonorré	7	3	1	3	10
Syfilis	6	1	0	2	3
Harpest (Tularemi)	3	9	4	4	3
Sorkfeber (Nephropathia epidemica)	54	28	6	13	9
Multiresistenta bakterier					
MRSA	51	57	87	51	34
ESBL	89	118	114	116	102
ESBLcarba producerande Enterobacteriaceae	0	0	1	1	1
Pneumokocker med nedsatt känslighet för penicillin	5	4	0	3	7
VRE	2	0	0	0	6
Hepatiter					
Hepatit C	22	24	20	20	13
Hepatit B	31	40	38	26	8
Hepatit A	2	4	2	0	0
Mag-tarminfektioner					
Entamoeba histolytica	0	0	0	2	0
Campylobakter	123	128	140	130	94
Salmonella	25	27	31	34	15
Shigella	2	0	1	2	0
Yersinia	5	3	4	3	3
EHEC (enterohemorragisk E. coli)	4	0	6	1	4
Giardia	25	23	23	15	19
Cryptosporidium	5	1	1	7	5
Echinokockinfektion	0	0	0	1	0
Tuberkulos					
Tuberkulos	14	7	13	13	7
Atypiska mykobakterier	1	2	5	0	3
Invasiva infektioner					
Betahemolyserande grupp A streptokocker	9	7	11	8	20
Invasiv pneumokockinfektion	26	24	25	21	24
Haemophilus influenzae	2	4	3	3	1
Meningokockinfektion	0	0	0	0	1
Övriga infektioner					
Mässling	0	0	0	1	0
Listeria	5	3	2	3	2
Kikhosta (pertussis)	11	21	12	19	1
Legionella	1	2	3	4	1
Viral meningoencefalit	9	7	10	4	15
TBE	0	1	0	2	1
Malaria	11	4	2	5	4
Denguefeber	2	2	4	0	2
Vibroinfektion exkl. kolera	1	0	0	1	0

Kommentarer

Klamydia och andra anmälningspliktiga STI

Klamydia

Minskningen av klamydiafall i länet fortsätter från 461 fall 2017 till 389 fall 2018, varav 154 män och 234 kvinnor. För första gången sedan 1999 har vi nu lägre förekomst än riksgenomsnittet! Detta trots att antalet provtagna var något fler än föregående år, 7181 jämfört med 6959. Flertalet fall rapporterades bland kvinnor 20–24 år, respektive kvinnor 15–19 år. Allt fler använder möjligheten att lämna prov via klamydiatest på nätet 1177 sedan starten i slutet på 2017, 20% av männen och 12% av kvinnorna.

Hiv

Under året anmäldes 7 fall. Alla anmälda är utlandsmittade.

Gonorré

Klart fler fall än föregående år anmäldes, 10 fall varav 8 av dessa är smittade i landet. Ökningen kan bero på att klamydiatest har utökats till att även innefatta gonorré. Därigenom har 5024 gonorré-test analyserats under 2018 jämfört med 800–900/år de senaste tio åren.

Syfilis

Tre fall anmälda, alla män.

”Norrländska zoonoser” (infektioner spridda från djur)

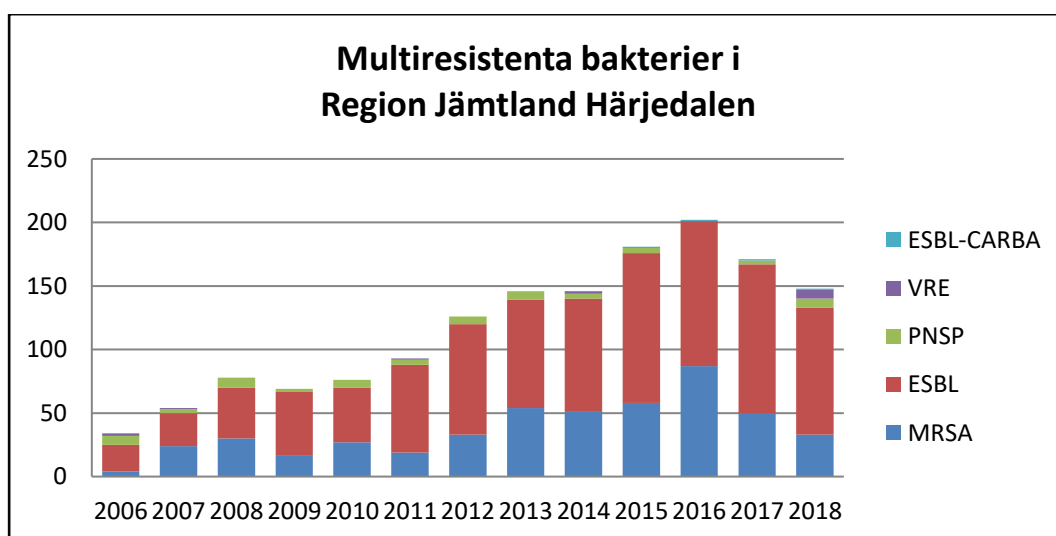
Harpest (Tularemi)

Fortsatt få fall av harpest med 3 anmälda fall: ett fall med ulceroglandulär form, en som drabbats av lunginflammation och ett fall med sepsis hos en immunsupprimerad individ.

Sorkfeber (Nephropathia epidemica)

Under året anmäldes 9 fall. En minskning sedan 2017 då vi hade 13 fall. Antalet anmälda sorkfeberfall speglar skogssorkspopulationens naturliga 3–4-åriga beståndscykel. Då det senaste året med många fall var 2014, kan vi troligen snart förvänta oss ett år med fler fall. Vanligen inträffar framförallt fall under augusti och med en ny topp under sen höst till vinter. Effektiva skyddsåtgärder kan vara att undvika att röra upp damm som kan vara förorenat, till exempel genom att våttorka istället för att sopa eller dammsuga i utrymmen där man har anledning att befara att det funnits skogssorkar. En annan är att klippa eller kratta fjolårsgräs strax efter att det har regnat. Det är också viktigt att använda handskar vid hantering av sorkavföring, döda sorkar eller föremål från platser där sorkar ofta befinner sig som till exempel ved.

Multiresistenta bakterier

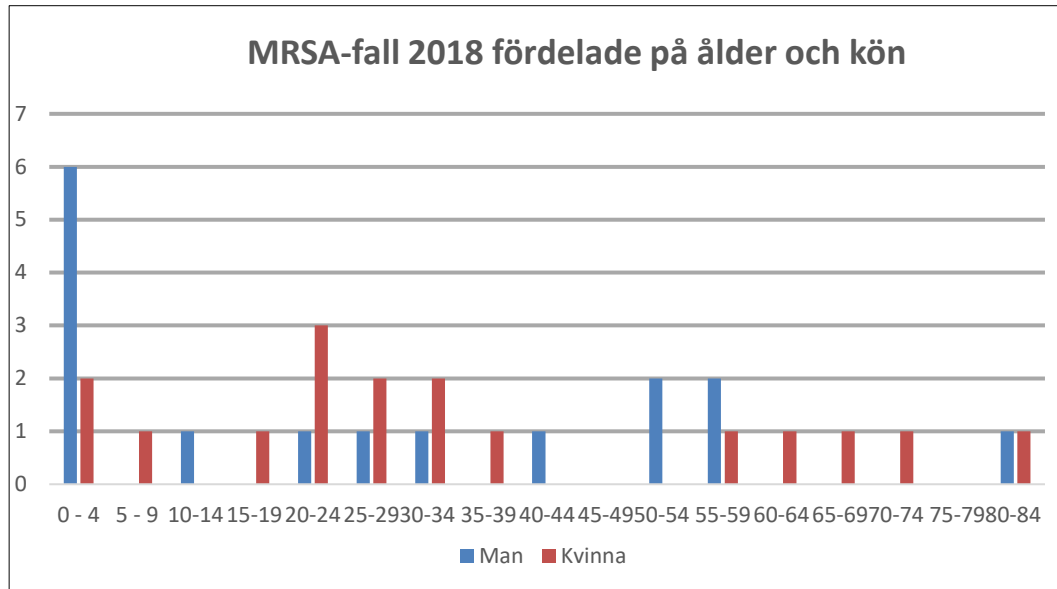

MRSA (Meticillinresistenta gula stafylokokker)

Under året anmäldes 34 fall, en minskning från fjolårets 51 fall. Detta avspeglar delvis att vi har nästan haft en halvering av antalet hälsoundersökningar av migranter under 2018 till 220 jämfört med 427 under 2017.

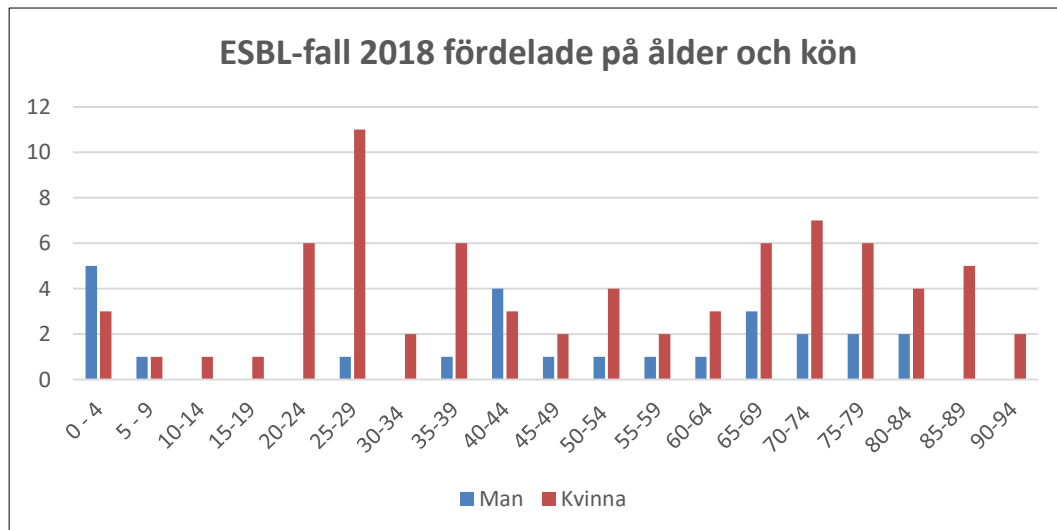
Ungefär en tredjedel (36%) är identifierade via smittspårning (vanligen familjesmitta), 40% vid utredning av sjukdomssymtom och 36% screeningundersökning av migranter.

MRSA fynd är alltså vanligast (72%) hos symptomfria smittbärare. För 18% av fallen saknas smittland medan 45% anger inhemsk smitta.

ESBL (Extended Spectrum Beta-lactamase)

Under året anmäldes 102 fall, vilket är en minskning från 2017 (116 fall). Majoriteten (72%) av ESBL påvisades som tidigare i urinodlingar, 15 % påvisades i faeces, två fall i sår och tre fall i blod, alla dessa tre var kirurgiska fall. Resistens mot ciprofloxacin påvisades hos 56/98 (57%), piperacillin-tazobactam 19/98 (19%) och gentamicin 17/98 (18%).

ESBLcarba producerande Enterobacteriaceae (infektion med)

Vi har under året haft ett fall av ESBLcarba i urin. Personen hade varit på semester i Egypten.

Pneumokocker med nedsatt känslighet för penicillin

Under året anmäldes 7 fall i åldern 1 - 65 år. Det är en ökning jämfört med tidigare år. Det rör sig om olika serotyper utan koppling till varandra.

VRE (Vancomycin-resistenta enterokocker)

Sex fall av VRE konstaterades under 2018, flertalet kopplade till det nationella utbrottet som först upptäcktes på Karolinska universitetssjukhuset Huddinge med spridning till Norrlands universitetssjukhus (NUS) i Umeå, Universitetssjukhuset i Örebro och Nyköpings lasarett.

Virala hepatiter**Hepatit C**

Under året rapporterades 13 nya fall av hepatit C i åldern 19–77 år, 6 män och 7 kvinnor med medelåldern 40 år. Majoriteten (12 fall) uppgavs vara smittade i Sverige varav 9 via intravenöst missbruk.

Hepatit B

I länet anmäldes 8 fall av kronisk hepatit B under 2018, varav 5 kvinnor och 3 män i ålder 22–63 år. Alla anmälda är utlandsmittade. Antalet nyanmälda fall är betydligt lägre än de senaste åren. Detta speglar det minskade antalet nyanlända som länet tar emot, då de flesta hittas vid hälsoundersökning av migranter.

Hepatit A

Inga fall rapporterades under året.

Hepatit E

Inga fall rapporterades under året.

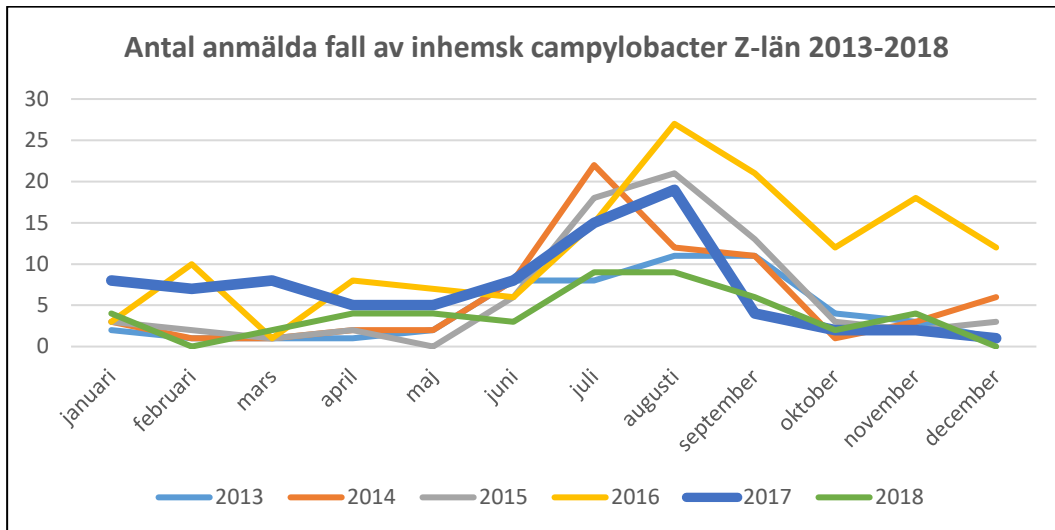
Mag-tarminfektioner**Campylobakter**

Under 2018 rapporterades 94 fall vilket är något mindre än föregående år. Av dessa uppgavs 47 vara inhemskt smittade. Infektionen orsakar akut diarré med varierande grad av tjocktarmskatarr som ibland kan bli allvarlig. Infektionen läker vanligen utan antibiotikabehandling.

Campylobakter förekommer hos många olika djurarter, som fåglar, grisar, nötkreatur, hundar och katter. Bakterien är framför allt anpassad till miljön i tarmarna hos fågel. Campylobakter utsöndras med avföringen hos människor och djur, och sjukdomen sprids huvudsakligen via förorenade livsmedel och då framför allt fjäderfä.

Vid analys av campylobakter isolat under perioder 2016–2018 då fler fall än normalt rapporterats konstaterar Folkhälsomyndigheten att samma varianter av bakterierna som hittades i färsk kyckling i butik även återfanns i många fall hos campylobactersmittade. Därför kan färskt kycklingkött betraktas som en mycket vanlig smittkälla för campylobakter.

Förebyggande åtgärder är att hantera kyckling på rätt sätt i köket. Var noga med hygien, skilj rätt kycklingkött från annan mat och genomstek alltid kyckling.

Salmonellainfektion

Under året konstaterades 15 fall av salmonella, varav 7 inhemskt smittade. Det är en minskning från åren innan då vi hade flera fall kopplade till smitta i samband med klassresa till Polen.

Shigella

Inga fall rapporterade under året.

Yersinia

Endast 3 fall anmäldes, två inhemskt smittade och en utlandssmittad.

EHEC

Fyra fall anmäldes under året. 2 av fallen ingick i ett nationellt utbrott som pågick under sommaren med totalt 116 diagnosticerade fall. Fjorton personer, huvudsakligen barn, har drabbats av den allvarliga följsjukdomen HUS, hemolytiskt uremiskt syndrom, vilken påverkar njurarna. Utredningen visade att de smittade personerna ätit på pizzerior i högre utsträckning än förväntat, men den exakta smittkällan har inte kunnat fastställas.

Troligen är det ett livsmedel som distribuerats både till pizzerior och andra restauranger likväl som till livsmedelsbutiker då en del fall inte ätit på restaurang. Lokalt kan smittan även ha spridits från person till person via badvatten.

Giardia

Under 2018 anmäldes 19 fall av Giardia, varav 3 fall med inhemsk smitta utan påvisbar smittkälla.

Cryptosporidium

Fem fall anmäldes, varav 4 fall med inhemsk smitta, varav två av de inhemska fallen hade kontakt med kreatur: De två övriga inhemska fallen hade druckit orenat vatten i naturen.

Echinokockinfektion

Inga fall rapporterade under året.

Tuberkulos

Tuberkulos

Under 2018 registrerades 7 fall av aktiv tuberkulos. En av dem hittades i en omfattande smittspårning kring en person med höggradigt smittsam lungtuberkulos som upptäcktes i ett annat län. Då den personen nyligen hade bott i Jämtland, kontrollerades ett stort antal personer i länet som bedömdes haft nära kontakt. Den person med aktiv tuberkulos som i och med det upptäcktes, var sjuk i ett tidigt stadium av lungtuberkulos och hade inte hunnit smitta några andra.

Fem av fallen hade tuberkulos i lungorna, en hade lymfkörteltuberkulos och en hade infektion i en knäled.

Atypiska mykobakterier

Tre fall anmälda under året.

Invasiva bakterieinfektioner

Betahemolyserande grupp A streptokocker

Under 2018 konstaterades 20 fall av invasiva grupp A streptokockinfektioner i åldrarna 26–91 år, 15 män och 5 kvinnor. Fyra har avlidit. Vanligaste typen (7st) var ”emm3”, 6 män och 1 kvinna.

Invasiv pneumokockinfektion

Under 2018 diagnostiserades 24 fall (i åldern 0–88 år) De vanligaste serotyperna var i fallande ordning typ 3 (25%), 8 typ (17%) följt av 19A, 22F och enstaka andra. Ingen av de 23 typade isolaten ingår i det 10-valenta barnvaccinet Synflorix medan 70% av dessa täcks av det 23-valenta polysackaridvaccinet, Pneumovax.

Haemophilus influenzae

Ett fall med betalaktamasbildande *H. influenzae* anmäldes under året. Det gäller en person i 90-årsåldern utan kända bakomliggande sjukdomar.

Meningokockinfektion

Ett fall med epiglottit utan meningit eller pneumoni, serogrupp W135, rapporterades under 2018.

Övriga smittor

Mässling

Inga fall rapporterade under året.

Listeria

Två fall påvisades under året. Smittspårning kunde inte fastställa smittkällan.

Kikhosta (Pertussis)

Trots att ett 90 tal prov för kikhosta genomfördes under 2018 påvisades Pertussis i odling enbart i ett fall, hos ett 2 månader gammalt barn. För spädbarn är kikhosta en allvarlig luftvägsinfektion som kan vara livshotande och svårast drabbas de allra yngsta som inte har hunnit få sina första vaccindoser vid 3 och 5 månaders ålder. För flera av proverna noterades att transporttiden var för lång, vilket kan ha försvårat diagnostiken. För diagnostik av kikhosta, rekommenderas i första hand PCR-analys på nasopharynxsekret.

Legionärssjuka (Legionella)

Genom serologisk analys kunde ett fall av legionärssjuka påvisas hos en person med nedsatt immunförsvar. I första hand pekar analysen mot en infektion av *Legionella longbeachae* serogrupp 1. Det är inte klarlagt om detta fall var kopplat till det nationella utbrottet av *Legionella longbeachae* kopplat till hantering av jord som pågick under april – september 2018.

Virusinfektioner i centrala nervsystemet (viral meningoencefalit)

Under året rapporterades 15 fall i åldern 7–61 år. Nio av dessa var orsakad av enterovirus, tre av herpes simplex-virus typ 2, och tre av varicella-zoster virus.

TBE

Ett fall sannolikt smittad i Danmark, ej tidigare vaccinerad.

Malaria

Fyra fall rapporterades under året, alla smittade i samband med vistelse i högendemiska områden i Afrika.

Denguefeber

Två fall anmäldes under året, smittland uppges vara Indien respektive Thailand.

Vibroinfektion exkl. kolera

Inga fall rapporterade under året.